

บันทึกการตอบข้อหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข  
เรื่อง การเปรียบเทียบคดี และการพิจารณากำหนดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี ได้มีหนังสือที่ ขบ ๐๐๓๒/๕๑๘ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เพื่อขอหารือการเปรียบเทียบปรับของ คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และการเสนอให้การประกอบกิจการ ลานจอดรถหัวลากและลานวางตู้เก็บสินค้า เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี มีประเด็นข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงขอหารือเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ ๑ ด้วยอำเภอบ้านบึง ได้ส่งเรื่องขอเทศบาลตำบลหนองซาก ให้จังหวัดชลบุรี ดำเนินการเปรียบเทียบคดี ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณี นายหลู หง อี้ ในฐานะผู้จัดการบริษัทสยามบัณฑิต เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ ๖๒/๑ หมู่ ๒ ตำบลหนองซาก อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่น และไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่ให้หยุดดำเนินกิจการจนกว่าจะได้รับ อนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่อีกทางหนึ่ง เทศบาลตำบลหนองซาก ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงาน สอบสวนสถานีตำรวจภูธรบ้านบึง เพื่อดำเนินคดีอาญากับบริษัทสยามบัณฑิต เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ในความผิดเดียวกันกับที่เสนอให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งศาลจังหวัดชลบุรี ได้ตัดสินคดีดังกล่าวแล้ว ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๗๔/๒๕๕๘ หมายเลขแดงที่ ๒๙๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกรณีนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี ขอหารือข้อกฎหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีความผิดดังกล่าวซึ่งศาลได้ตัดสินความผิดแล้ว คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ยังมีอำนาจที่จะดำเนินการเปรียบเทียบคดีต่อ ผู้กระทำความผิดรายนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด

๒. ถ้ากรณีความผิดดังกล่าว สมมติว่ายังอยู่ในช่วงการพิจารณาคดี โดยที่ศาล ยังไม่ตัดสินความผิด คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จะดำเนินการเปรียบเทียบคดีผู้กระทำความผิดรายนี้ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

เรื่องที่ ๒ เทศบาลนครแหลมฉบัง ขอความอนุเคราะห์ให้พิจารณาบรรจุการประกอบ กิจการลานจอดรถหัวลาก และวางตู้เก็บสินค้า เป็นกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วย ในกรณีดังกล่าว ขอหารือ ดังนี้

<sup>๑</sup> ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๒๗.๐๓/๖๐๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมาย สาธารณสุข มีถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดชลบุรี

๑. สามารถบรรจุกิจการลานจอดรถหัวลากและวางตู้เก็บสินค้า เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้หรือไม่ และมีขั้นตอนที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี ต้องเสนอเรื่องอย่างไร

๒. การบรรจุกิจการใดกิจการหนึ่งว่าเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพนั้น มีเกณฑ์การพิจารณาอย่างไร

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้นำเสนอประเด็นข้อหาหรือดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ครั้งที่ ๓-๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ และที่ประชุมได้มีมติ ดังนี้

**ประเด็นที่หนึ่ง** ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๗ (๔)<sup>๒</sup> บัญญัติให้คดีอาญาเลิกกันได้ในกรณีที่ เป็นคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่เรียบร้อยแล้ว ประกอบมาตรา ๓๙ (๓)<sup>๓</sup> บัญญัติว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปในกรณีที่คดีเลิกกันตามมาตรา ๓๗

ดังนั้น จึงเห็นว่าการเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล แต่ระหว่างนั้นได้มีการเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขด้วย และผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่กำหนดแล้ว ย่อมส่งผลให้คดีอาญาระงับสิ้นไปตามมาตรา ๘๕ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๓๗ (๔) ประกอบมาตรา ๓๙ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยแม้จะไม่มีคู่ความใดหยิบยกประเด็นขึ้นมา ศาลก็มีอำนาจยกขึ้นมาพิจารณาเองได้ อันเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แต่ทั้งนี้ การเปรียบเทียบปรับที่จะทำให้คดีอาญาเลิกกันได้ตามมาตรา ๓๗ (๔) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ต้องเป็นการเปรียบเทียบปรับโดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

**ประเด็นที่สอง** กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการฟ้องร้องผู้กระทำความผิด และศาลมีคำพิพากษาแล้ว คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีจะไม่สามารถเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดในข้อหาเดียวกันนั้นได้อีก อันเป็นหลักกฎหมายทั่วไป ที่ห้ามลงโทษบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำความผิดเพียงครั้งเดียว ไม่ว่าความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำและโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะเป็นความผิดและโทษตามกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายปกครองก็ตาม โดยถือว่าเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของผู้ถูกลงโทษ

**ประเด็นที่สาม** กรณีการกำหนดให้การประกอบกิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขนั้น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

---

<sup>๒</sup> มาตรา ๓๗ คดีอาญาเลิกกันได้ ดังต่อไปนี้

...

(๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

<sup>๓</sup> มาตรา ๓๙ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป ดังต่อไปนี้

...

(๓) เมื่อคดีเลิกกันตามมาตรา ๓๗

...

มาตรา ๓๑<sup>๔</sup> กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ซึ่งคณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ (๒)<sup>๕</sup> ในการศึกษา วิเคราะห์และให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งเกี่ยวกับการสาธารณสุข ดังนั้น การพิจารณากำหนดประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จึงเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องศึกษาปัญหา ข้อมูล สถานการณ์และผลกระทบสำหรับการประกอบกิจการนั้นๆ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพิจารณา

ส่วนกรณีการขอให้บรรจุกิจการลานจอดรถหัวลากและลานวางตู้เก็บสินค้าเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพนั้น สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย ได้นำเสนอข้อมูลการศึกษาปัญหา และผลกระทบจากการประกอบกิจการดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติว่าการประกอบกิจการลานจอดรถหัวลากและลานวางตู้เก็บสินค้า น่าจะก่อให้เกิดปัญหาในทุกพื้นที่ที่มีการประกอบกิจการดังกล่าว จึงเห็นควรให้เสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุขเพื่อพิจารณาบรรจุให้การประกอบกิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขต่อไป

สมชาย ตู่แก้ว

(นายสมชาย ตู่แก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙

---

<sup>๔</sup> มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

<sup>๕</sup> มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

...

(๒) ศึกษา วิเคราะห์และให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งเกี่ยวกับการสาธารณสุข

...